

Bítovský Zpravodaj

*„Důvodem k pesimismu
je často optimismus druhých.“*

květen 2021

Slovo místostarosty

Vážení spoluobčané,

přeji příjemný květnový den, když počasí vypadá spíš na konec března. Dnes bych Vás rád seznámil s výsledky soutěže „Po stopách Bítova“ z minulého měsíce. Soutěže se zúčastnilo celkem 29 občanů, 8 nad 15 let a 21 do 15 let.

Ne všichni odpověděli správně, nad některými odpověďmi jsem se snažil přimhouřit obě oči a největší problém dělal asi počet švestek v aleji nad rybníky.

Z každé kategorie jsem vylosoval 3 soutěžící, kteří obdrží malý dárek, jsou to:

- **do 15 let:**
  - Ema Nohelová
  - Vojtěch Bik
  - Tereza Němcová
- **nad 15 let:**
  - Terezie Rozprýmová
  - Marie Švidrnochová
  - Šárka Javorská

Výhercům i všem zúčastněným velice děkuji a na podzimní sychravé období chystám pokračování.

Pravidelní návštěvníci bítovského obchodu si určitě všimli novinky ve vchodu. Přibyl tam malý regálek pro „knížky v důchodu“. Nepotřebné či poškozené knihy z knihovny zde budou pravidelně umísťovány a můžete si je půjčit nebo i vzít. Naopak, pokud budete mít nějakou pěknou knížku doma navíc, můžete ji zde umístit. Jen prosím, aby se z toho nestalo skladiště knih.

Na závěr bych chtěl poděkovat rybářům za úklid prostoru kolem rybníků, což je asi jedna z nejkrásnějších oblastí v naší obci a včelařům, kteří se postarali o jarní stříh švestkové aleje. Děkuji

Přeji příjemné jarní dny a zanedlouho opět na viděnou.

Ondřej Nikel

Květnová pozvánka ke knize

Milí čtenáři Zpravodaje,

tentokrát jsem se inspirovala knihou **Aleny Vondruškové České zvyky a obyčeje** a připravila jsem několik myšlenek a vzpomínek, které se vztahují k měsíci květnu.

FILIPOJAKUBSKÁ NOC

O tom, že je noc z 30. dubna na 1. května kouzelná, svědčí ohně planoucí na návrších kolem našich měst a vesnic. Pálí se totiž čarodějnice. Prostí lidé se před útoky čarodějnic (bosorek) bránili, jak uměli. Mezi různé praktiky na ochranu domu, hospodářství a lidí patřil velký úklid, pálení smetí, práskání bičem, tlučení železem nebo dřevem, případně se střílelo, protože se věřilo, že čarodějnice mají strach z hluku. Bojí se svěcené vody a svěcených větviček, proto se na ochranu domu a chlévů zajišťovaly zelené ratolesti a svěcené kočičky. Čarodějnice také nemohla projít přes pichlavé trní či nastražené vidle a košťata. Lidé věřili, že mohla očarovat dobytek, který se stal neduživý a málo dožil. Na základě takových pověr vznikaly poměrně kruté příběhy, popisující různá nebezpečí, číhající v lesích a jinde na bezbranné lidi a hlavně děti. Posluchače měly výhrůžky vychovávat a odradit od toulání od domova. Teprve v době, kdy začali příběhy o čarodějnicích,

divoženkách a lesních démonech sbírat a upravovat spisovatelé jako K. J. Erben nebo B. Němcová, změnily se pohádky v laskavé vyprávění o vítězství dobra nad zlem.

Hoř, ohníčku, hoř, všechno zlé umoř...!

Ochranné ohně, působící proti zlým nadpřirozeným mocnostem, pocházejí z předkřesťanských dob. Lidová víra v nekalou moc těchto bytostí se zásluhou církve časem soustředila hlavně na čarodějnice, které na zemi zastupují peklo a ďábla. A tak se i všechny magické praktiky obrátily proti nim. Samotné pálení ohňů jako zábava přišlo pravděpodobně koncem 18. Století, kdy byl zrušen dohled jezuitského řádu nad čistotou církve. Těžko si totiž můžeme představit, že při čarodějnických procesech, kdy na hranicích hořeli skuteční lidé, by se někdo mohl bavit „upalováním čarodějnic“.

MÁJE

V minulosti se ozdobené stromy stavěly nejen na venkově, ale i ve městech, před městskými radnicemi, před okny zámků a vrchnostenských úředníků k jejich počtě. Bývali za to občas odměněni třeba sudem piva. Ve vsích stávaly máje někdy až do konce léta. Dokud se nepokácely, musely se hlídat, protože ukrást máj sousedům bylo prestižní záležitostí. Mládenci z jedné vesnice se snaží uloupit buď ozdobený věnec,

zavěšený na májce, anebo celý strom. Leckde pak stojí na návsi májek víc. Kromě vlastní i ty cizí, přivezené z loupežných výprav a označené cedulkou, z které obce pocházejí. Ověnčený strom představuje nejen symbol jara, ale také lásky. Chlapci je stavěli před domy svých dívek.

**Na rozloučení, mé potěšení, postavím pod okny máj,
aby věděli falešní lidi, že jsem já chodíval k vám.**

FLORIÁN

V souvislosti s pálením čarodějnic a vypalováním suchých mezí si připomeňme 4. květen patrona hasičů – sv. Floriána. Jeho socha stávala ve výklencích mnoha chalup a domů a lidé si ho velmi považovali. Byl totiž ochráncem proti ohni, od nepaměti největší metle malých vesnic i velkých měst.

Děšť svatého Floriána je ohňová rána...

Máme v Bítově nějakého kamenného FLORIÁNKA? Vím určitě, že tu máme početnou skupinu šikovných a úspěšných pokořitelů ohně.

Hana Hajná

Knihovna Bítov

Elektrospotřebiče v domácnosti

Elektrické spotřebiče jsou dnes nezbytnou součástí našeho života a provázejí nás prakticky čtyřicet hodin denně. Ať je to doma, na pracovišti nebo v místech, kde trávíme volný čas.

Jsou nejen našimi pomocníky, ale také současně jednou z nejčastějších příčin požárů. V domácnostech se hlavními zdroji požáru stávají televizory, ledničky, žehličky, varné konvice, fritézy, elektrické ruční nářadí apod. Ne každý elektrický spotřebič je, i přes ujištění prodávajícího, dostatečně bezpečný a spolehlivý a tak se často stává, že si domů nevědomky pořídíme zdroj požáru. Velké nebezpečí rovněž skrývá vadné elektrické vedení nebo nesprávné zapojení zásuvek. Nejčastější příčinou požáru je buď technická porucha na elektrickém spotřebiči, nebo lidská nepozornost a nedbalost.

Abychom se pokud možno vyhnuli případnému nebezpečí, měli bychom již při nákupu spotřebičů věnovat pozornost některým zásadním informacím:

- nový elektrický spotřebič musí být označen značkou shody CE, případně je dobré si ověřit, zda je na výrobku i značka některé akreditované zkušebny;
- přímo na elektrickém spotřebiči, v průvodní dokumentaci nebo na obalu výrobku musí být označeno jmenovité napětí a příkon a údaje o výrobcu a údaje o modelu nebo typu;
- nezbytnou součástí výrobku musí být návod k obsluze a další texty v češtině, záruční list a pokladní doklad

Pokud se setkáme s tím, že překlad dokumentace z cizího jazyka do češtiny je nesprávný a neúplný s množstvím gramatických chyb, mělo by nás to před zakoupením takového výrobku varovat. Rovněž

musíme uvážit, zda příkon spotřebiče je vhodný s ohledem na zatížitelnost obvodu, ve kterém má být zapojen. Pokud elektrický spotřebič nesplňuje tyto základní požadavky, je lépe si jej nepořizovat, i když nás prodávající a cena přesvědčují o opaku. Velké bezpečnostní riziko s sebou nese i nákup použitých spotřebičů, ke kterým není žádný návod k použití, neznáme jeho stáří a technický stav.

Pozornost bychom rovněž měli věnovat umístění a zapojení elektrického spotřebiče. Vzhledem k tomu, že nejen elektrické spotřebiče určené pro vytápění, ale i ostatní spotřebiče se při provozu zahřívají, je důležité zabezpečit dostatečně chlazený prostor v okolí spotřebiče, aby nedošlo k jeho přehřátí, následnému vzplanutí a rozšíření požáru. Požár může způsobit i vadné elektrické vedení nebo nesprávné zapojení elektrických zásuvek. Měli bychom mít přehled, na jaký průtok proudu jsou uzpůsobeny zásuvkové obvody a jakými jističi jsou osazeny, abychom mohli elektrický spotřebič připojit bez nebezpečí, že síť přetížíme.

Velkým problémem jsou rovněž prodlužovací šňůry a přenosné zásuvkové lišty a to především, když upřednostníme cenově výhodnější „slabší“ vodiče. Většina prodlužovacích šňůr a rozdvojek je schopna přenést maximálně 2300 W. Rozhodně by se prodlužovací šňůra neměla prodlužovat další šňůrou, resp. rozdvojkou, protože právě spoje jsou nejrizikovějším faktorem. Rovněž by se neměly zasunovat rozdvojky do rozdvojky, vhodnější je použít prodlužovací lištu. Často se stává, že prodlužovací šňůry jsou ukryvány různě pod koberci, za skříněmi apod., kde jsou podmínky pro vznik požáru z přehřátí nejpříznivější. Navíc přecházením a přejížděním kabelu, který je ukryt pod kobercem může časem dojít k jeho poškození. Prodlužovací šňůry by měly být vedeny přehledně a v žádném případě se nesmí přitloukat hřebíky nebo sponami s ostrými hranami. Elektrické spotřebiče je nutné zapojovat jen do řádně uzemněných tříkolíkových zásuvek

(zásuvky se dvěma otvory a jedním kolíkem), které jsou nainstalovány osobou s příslušnou kvalifikací.

Samostatnou kategorií rizikových elektrických spotřebičů tvoří přímotopy, teplomety, akumulární kamna apod., u kterých hrozí nebezpečí požáru při jejich zakrytí hořlavým materiálem (např. sušení prádla).

„Zakrývat“ bychom samozřejmě neměli žádný elektrický spotřebič vzhledem k možnému přehřátí a následnému vzniku požáru. Větrací mřížky na např. u televizoru, mrazničky apod. slouží k odvodu tepla a brání přehřátí spotřebiče. Všechna takováto bezpečnostní upozornění musí samozřejmě obsahovat dokumentace od výrobce spotřebiče.

Důležitým pravidlem je nenechávat elektrické spotřebiče bez dozoru. Především pokud se jedná o pečící troubu, varnou desku nebo jiný spotřebič, kde právě připravujeme jídlo. Stejně tak se jedná o fritézy, toustovače, domácí pekárny apod., kde může dojít nejen ke spálení pokrmů, ale i k následnému požáru. Některé spotřebiče jsou již dnes vybaveny pojistným časováním, které po určité době přístroj automaticky odpojí, ale i přesto bychom neměli nechat přístroje bez dohledu.

Vzhledem k tomu, že každý výrobek se během provozování opotřebovává, předepisují technické předpisy a technické normy jejich pravidelné kontroly. Současná legislativa nenařizuje provádět pravidelné prohlídky a revize spotřebičů používaných v domácnosti.

Doma si každý za zdraví své, zdraví svých blízkých a za svůj majetek zodpovídá sám a proto není od věci, a můžeme to jen doporučit, nechat si používané elektrické spotřebiče občas překontrolovat odborníkem.

nprap. Dagmar Benešová

Hasičský záchranný sbor Moravskoslezského kraje

Děti a závislost na telefonu: Co je normální a co už je moc?

Ať se nám to líbí nebo ne, digitální technologie začínají být nedílnou součástí našich životů. Zejména pro děti jsou už něčím naprosto samozřejmým. Spousta dětí před obrazovkou telefonu nebo počítače tráví celé dny. V současné době jsou počítače hojně zapojovány do výuky, vrstevnické konverzace se přesouvají do online prostředí a internet může být zdrojem užitečných informací. Na druhé straně bezcílné scrollování a pasivní konzumování obsahu není rozhodně ideální náplní všedních dní.

Pozor na varovné signály!

Na smartphonech, sociálních sítích, počítačových hrách i internetu jako takovém si lze vypěstovat závislost. Měli byste zpozornět, pokud si u svého dítěte všimáte toho, že jeho online aktivity jsou centrem veškerého dění a všechny ostatní zájmy, koníčky a přátelé jdou stranou. Varovným signálem také je, pokud se vaše dítě na čas strávený u počítače/telefonu vysloveně těší, nemyslí na nic jiného a zároveň je velmi podrážděné v případě, že je mu tato kratochvíle odepřena. Tráví-li dítě celý den sezením před počítačem, mobilem nebo tabletem, je to obrovský nápor pro oči i pohybový aparát. Stejně jako se dospělým doporučuje vybalancovat sedavý způsob zaměstnání pohybem, ani děti by na fyzickou aktivitu rozhodně neměly zapomínat. Celodenní působení modrého světla může také narušit spánkový režim dítěte.

Jak nastavit pravidla?

Nabízí se otázka, jak se něčemu takovému vyvarovat? Rodiče mají mnohdy mylnou představu, že řešením je absolutní zákaz telefonu i počítače. Bohužel to obvykle příliš nefunguje, ba naopak. Pravidla a hranice jsou sice namístě, ale měly by být reálné. Velmi pomáhá, pokud jsou výsledkem vzájemné diskuze mezi vámi a dítětem. Z dlouhodobého hlediska daleko lépe funguje, když jsou dítěti pravidla vysvětlena a dostane třeba také na výběr z více možností. Prosté příkazy a zákazy nejsou dostačující.

PhDr. Michaela Miechová
Psycholožka a majitelka poradny Mojra.cz

Virtuální prohlídky ČEZ

Virtuální exkurze v elektrárnách:

Díky obřímú zájmu připravil ČEZ nové studio i program

V době covidové distanční výuky se staly virtuální výpravy do nejtřeženějších prostor Česka doslova hitem, energetici je proto ještě vylepšili a nabízejí show, jaká tu ještě nebyla! Elektrárny Skupiny ČEZ mohou nyní zájemci navštívit ze speciálního interaktivního TV studia. Během virtuálního výletu do jaderných elektráren Dukovany a Temelín nebo k zeleným obnovitelným zdrojům čekají účastníky unikátní pokusy, praktické ukázky a soutěže o ceny. Prohlídky „Virtuálně v elektrárně“ absolvovalo z pohodlí domova už přes 31 tisíc školáků i dospělých zájemců.

Proč nosí jaderníci žluté kombinézy? Kolik nožiček má chladicí věž? A jak dlouhý je list větrné elektrárny? To je jen drobná **ochutnávka bohatého energetického menu**, který začali **ve virtuálním televizním studiu ČEZ** servírovat profesionální moderátoři, zkušené elektrárenští průvodci a experti na telefonu. Zbrusu **nový formát exkurzí do ekologických energetických provozů** oživuje distanční výuku na školách a zpestřuje lidem jednotvárné dny bez zábavy.

Účast na prohlídkách bezemisních elektráren si zájemci zajistí jednoduše na webu www.virtualnevelektrarne.cz. On-line přenos z televizního studia bude probíhat až do konce školního roku. Na každý všední den je vypsáno až 8 termínů hodinových exkurzí – dopoledne pro školy, odpoledne i pro veřejnost. Připojení probíhá přes platformu MS Teams. **Všechny exkurze jsou zdarma.**

Vladislav Sobol, ČEZ

Myslivci informují

JEZEVEC LESNÍ (meles meles)

Jezevec lesní je naší největší lasicovitou šelmou, která vyhledává především listnaté lesy a nepodmáčený skalnatý terén. Jeho početné stavy jsou v posledních letech na vzestupu a není dnes již vzácností, setkat se s jezevci i v čistě polním revíru. Tento převážně noční všežravec vyhledává potravu v okolí své nory, ale dokáže během noci ujít i několik kilometrů. Jezevci své brlohy využívají po celý rok a ukládají se v nich i k nepravému zimnímu spánku.

Jezevec patří mezi tzv. ploskochodce, což znamená, že při chůzi došlapuje na celé chodidlo, a proto jsou v jeho stopách dobře patrné otisky paty

Přední i zadní tlapy jsou pětiprsté, s neosrstěnými polštářky. Na otisku v měkkém podkladě jsou u předních tlap dobře patrné výrazně dlouhé drápy, které jezevec používá pro vyhrabávání svých nor, ale i k dobývání potravy. Na zadní tlapě má jezevec drápy výrazně kratší. Přední stopa má celkovou délku asi 7cm a šířku 5 cm. Stejně široká je i stopa zadní, dlouhá však může být až 10 cm.

Nejčastěji se jezevci pohybují pomalou a klidnou chůzí, při které pokládá zadní tlapy za přední, nebo se došlapy tlapek částečně překrývají. Délka kroku dospělého jezevce je 25-50 cm, která se při klusu prodlužuje až na 90 cm. Při běhu pokládá jezevec zadní tlapy před přední a v došlapech se nepřekrývají.

Typickým znakem pro jezevce je natočení prstů všech tlapek směrem dovnitř stopní dráhy.

Trus jezevce je až 8 cm dlouhý a kolem 2 cm široký. Má válcovitý tvar a na jednom konci je mírně zašpičatělý. V trusu jsou často patrné nestrávené zbytky potravy, jako jsou drobné kůstky, chlupy, semena plodů a nebo tvrdé chitinové části hmyzu.

Jezevci si vytvářejí tzv. latríny; vyhrabaný důlek, do kterého se pravidelně vyprazdňují. Tyto latríny si jezevci obvykle vyhrabávají poblíž své nory.

V porovnání s norou liščí má jezevcem obydlená nora u vchodu vždy výrazně vyšlapaný příkop a skluz. V jejím okolí potom můžeme pozorovat četné záhraby a stopy po rytí, při kterém jezevci hledají v půdě svou potravu.

V blízkosti jezevčí nory nalézáme již zmíněné latríny a rovněž mělce vyhrabané zálehy sloužící k odpočinku, ale i k označení území.

Jezevci své nory obývají i několik generací a tak často představují rozsáhlý, až desítky metrů dlouhý komplex podzemních chodeb, kterým mysliveckou mluvou říkáme „hrady“.

Zuzana Vavrečková

Akce „Čistý les“

Lesy v našich myslích

Jak si lidé představují ideální les? **Bujná zeleň, vzrostlé listnaté stromy** doplněné jehličnany, vysoká tráva a mech na paloucích, květiny, houby, divoká zvěř, ptáci, hmyz... To je představa lesa někdy z konce 17 století, nebo nějaké pohádky. **Současný stav už je poněkud jiný.** Lesy už také nejsou tak bujné jako v našich fantaziích. Poslední roky zužované suchem a kůrovcem velmi prořídly

Odpadky v lesích

Existují sice ještě lesy, které se trochu přibližují našemu ideálu, ale když si v současnosti zajdete do přírody zjistíte, že **něco není opravdu v pořádku.** Víceméně se nestane, že byste se nesetkali s **odpadky v různé podobě.** Na krajích lesa, u silnic, ale i přímo uprostřed hlubokých lesů **často na zemi leží plechovky, pet lahve, plastové obaly** od sušenek a sladkostí, tetrapak obaly, skleněné lahve, pleny, ubrousky, roušky...

Co s tím

To, že tam některé **odpadky leží už hodně dlouho a další přibývají** navíc značí, že je málokdo sbírá. To byl také impulz k tomu založit náš spolek a začít se tím dlouhodobě zabývat. Zprvu jsme pouze sami uklízeli lesy, ale to nebylo příliš efektivní. Začali

jsme proto **oslovovat školy, školky, zájmové organizace a firmy**, aby nám s tím pomáhali.

Účastníci akcí se díky našim programům dozví více o **ekologických tématech, udržitelnosti životního prostředí**, recyklaci odpadů, znečišťování vody a půdy, environmentálním vzdělávání a světovém trendu **ZERO WASTE**. Na kvalitě a čistotě životního prostředí závisí naše budoucnost. Je proto až s podivem, jak málo na něm spoustě lidí záleží.

Přidejte se

Jestli patříte k té druhé, ohleduplnější skupině a rádi byste se aktivně podíleli na **zlepšování čistoty prostředí**, přidejte se k nám. **Můžete se zapojit** sami, s dětmi, s celou školou nebo firmou.

Soutěž o ceny

Navíc můžete vyhrát i hodnotné ceny. **Kdo** v přírodě **sesbírá alespoň tašku odpadků, roztřídí do barevných kontejnerů** a **pošle** nám **foto** z akce na [Instagram](#), [Facebook](#) nebo email soutez@cistyles.cz, včetně kontaktu (email / telefon), bude zařazen do slosování. V listopadu vylosujeme **20 výherců** a ještě před Vánoci jim odešleme výhry za jejich přínosný počin. www.cistyles.cz **Děkujeme za pomoc**

Co nás čeká a nemine?

Kvůli pandemii nového koronaviru byly některé naplánované akce zrušeny. Aktuální informace o konání akcí se dozvíte z vývěsních skříněk, rozhlasu a internetových stránek.

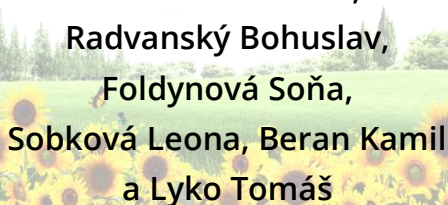
Děkujeme za pochopení

Vtip na závěr:

**Baví se dva kapři:
„Nevíš o něčem k snědku?“
„Vím, ale má to háček!“**

Dále se chystají další akce, které budou uvedeny buď zde ve zpravodaji,

Jubilanti:

**Seidler František,
Radvanský Bohuslav,
Foldynová Soňa,
Sobková Leona, Beran Kamil
a Lyko Tomáš**

SVOZ ODPADŮ

**Papír – 21.5.
Sklo – 7.5., 28.5.
Plasty – každý pátek**

Více se nám již zde opravdu nevejde, takže ostatní až zase příště.

Příspěvky do dalšího čísla zasílejte na: mistostarosta@obecbitov.cz
nejpozději do **středy 26.5.2021**. Děkujeme

Vydala obec Bítov dne **2.5.2021** v nákladu **190 ks**. Příspěvky nejsou jazykově ani obsahově upravovány, pouze mohou být zkráceny. Za obsah odpovídají jednotliví přispívající.

www.obecbitov.cz